

2021Z18642

Vragen van het lid **Vestering** (PvdD) aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over *het gedogen van ernstig dierenleed door botbreuken, bloedingen en ontwrictingen bij tientallen miljoenen kuikens per jaar* (ingezonden 27 oktober 2021).

Vraag 1

Kunt u bevestigen dat u de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) heeft opgedragen om niet meer handhavend op te treden tegen het vangen van kippen aan de poten bij pluimveebedrijven, ondanks het feit dat de rechter eerder dit jaar bevestigde dat de Europese Transportverordening het verbiedt om dieren bij de poten op te tillen?¹

Vraag 2

Kunt u bevestigen dat kuikens die ondersteboven aan hun poten bij elkaar worden geharkt en met meerdere tegelijk in kratten worden gegooid of gepropt hier ernstig letsel zoals bloedingen, gebroken vleugels of andere botbreuken door kunnen oplopen, wat ook volgens de NVWA zorgt voor ernstig lijden?²

Vraag 3

Kunt u bevestigen dat u niet de uitspraak van de rechter opvolgt, maar een advies van de Europese Autoriteit voor Voedselveiligheid (EFSA) wil afwachten om te bekijken of een verbod op het vangen aan de poten noodzakelijk en gerechtvaardigd is?³

¹ Aanhangsel van de Handelingen, vergaderjaar 2020–2021, nr. 342.

² Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit, 3 maart 2021, «NVWA neemt maatregelen tegen vangletsel bij pluimvee», <https://www.nvwa.nl/nieuws-en-media/nieuws/2021/03/03/nvwa-neemt-maatregelen-tegen-vangletsel-bij-pluimvee>

³ Aanhangsel van de Handelingen, vergaderjaar 2020–2021, nr. 342.

Vraag 4

Herinnert u zich dat de EFSA in 2004 concludeerde dat bij 4,5% van de vleeskuikens ontwrichtingen ontstaan door het ruwe vangproces en dat 3% van de vleeskuikens en tot wel 41% van de leghennen hierdoor botbreuken oploopt?⁴

Vraag 5

Klopt het dat juridisch alleen zaken mogen worden gedood als er op korte termijn uitzicht is op legalisatie? Kunt u bevestigen dat dit hier niet zo is, aangezien aanpassing van de Europese Transportverordening pas in 2023 is voorzien en het allerminst zeker is dat EFSA zal adviseren om het verbod op het aan de poten optillen van kippen in te trekken?

Vraag 6

Kunt u bevestigen dat Nederlands onderzoek uitwijst dat er grote bloedingen ontstaan bij gemiddeld 4,5% van de vleeskuikens die op deze manier worden gevangen en dat dit betekent dat hier jaarlijks 27 miljoen kuikens aan lijden?⁵ Zo nee, om hoeveel dieren gaat het dan?

Vraag 7

Kunt u bevestigen dat er vleugeldislocaties, ofwel ontwrichtingen, ontstaan bij gemiddeld 1,5% tot 3,9% van de vleeskuikens die op deze manier worden gevangen en dat dit betekent dat hier jaarlijks 9 tot 23 miljoen kuikens aan lijden? Zo nee, om hoeveel dieren gaat het dan?

Vraag 8

Bij hoeveel leghennen in de Nederlandse pluimveehouderij worden jaarlijks botbreuken, bloedingen en ontwrichtingen geconstateerd?

Vraag 9

Kunt u bevestigen dat uit onderzoek is gebleken dat het aandeel vleugeldislocaties tijdens en door het slachtproces toeneemt naar gemiddeld 7,9% van de vleeskuikens, wat neerkomt op bijna 47,5 miljoen kuikens per jaar en dat dit in 7 van de 8 gevallen gepaard gaat met een open wond? Indien dit aantal niet klopt, om hoeveel dieren gaat het dan?

Vraag 10

Kan een vleugeldislocatie, waarbij het kraakbeen van het ellebooggewricht losraakt van de botgroeiplaat en er in sommige gevallen een bot naar buiten steekt, reden zijn voor het afkeuren van een kuiken voor humane consumptie?⁶ Zo ja, hoeveel dieren worden er per jaar om deze reden na de slacht afgekeurd? Wat vindt u er van dat deze dieren zijn gefokt, gebruikt en gedood om te eindigen in de destructie?

Vraag 11

Herinnert u zich dat, tot het moment dat de NVWA intensief ging controleren op dit zogenoemde «vangletsel» bij kuikens, slechts bij 45% van de pluimveebedrijven de regelgeving om verwondingen of bloedingen tijdens het vangen te voorkomen werd nageleefd en dat de NVWA zich zorgen maakte over de naleving na deze intensieve handhavingsperiode?⁷

Vraag 12

Wat verwacht u van uw vrijblijvende gesprekken met de sector over de overgang naar meer diervriendelijke vangmethodes zoals het rechttop vangen, nu naar schatting nog meer dan 99,5% van de kippen in Nederland aan de poten wordt gevangen? Waar baseert u uw verwachting op?

⁴ The EFSA Journal, 30 maart 2004, «The welfare of animals during transport», <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2004.44>

⁵ Wageningen Livestock Research, januari 2019, «Letsel en schade bij vleeskuikens als gevolg van vangen, transport en handelingen aan de slachtlijn», Letsel en schade bij vleeskuikens als gevolg van vangen, transport en handelingen aan de slachtlijn – WUR

⁶ Wageningen University & Research, 2020, «Project Healthy bones», <https://www.wur.nl/en/Research-Results/Research-funded-by-the-Ministry-of-LNV/Expertisegebieden/kennisonline/Healthy-Bones.htm>

⁷ Kamerstuk 26 991, nr. 521.

Vraag 13

Erkent u dat u, door uw opdracht om niet meer handhavend op te treden tegen het aan de poten vangen van kippen, ernstig dierenleed gedooft bij tientallen miljoenen kippen?

Vraag 14

Erkent u dat de rechter heeft bevestigd dat u de mogelijkheid en de wettelijke plicht heeft om ernstig dierenleed te voorkomen, aangezien de Europese Transportverordening het verbiedt om dieren bij de poten op te tillen en daarvoor op dit moment geen uitzonderingen kent?⁸

Vraag 15

Waarom onderneemt u hierop geen actie en gedooft u dit ernstige dierenleed terwijl u zegt van oordeel te zijn dat de huidige vangmethode, waarbij meerdere dieren per hand aan de poten worden vastgehouden en ondersteboven hangen, niet gewenst en niet diervriendelijk is?⁹

Vraag 16

Kunt u deze vragen één voor één en voor de behandeling van de begroting van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit beantwoorden?

---

⁸ Rechtspraak.nl, 29 april 2021, «Minister moet handhavingsverzoek Wakker Dier behandelen», <https://www.rechtspraak.nl/Organisatie-en-contact/Organisatie/College-van-Beroep-voor-het-bedrijfsleven/Nieuws/Paginas/Minister-moet-handhavingsverzoek-Wakker-Dier-behandelen.aspx>

⁹ Aanhangsel van de Handelingen, vergaderjaar 2020–2021, nr. 342.